

UITSpraak IN BEROEP BIJ RECHTBANK NOORD-HOLLAND, LOCATIE ALKMAAR, 21-06-2023; KLACHT ONGEGROND; TOEKENNEN VAN SCHADEVERGOEDING IS KOMEN TE ONTVALLLEN.

KLACHTNUMMER : 23.0421-S

DE KLACHTENCOMMISSIE VOOR GGZ NOORD-HOLLAND-NOORD
HEEFT HET VOLGENDE OVERWOGEN EN GEOORDEELD BETREFFENDE HET OP [...] BINNENGEKOMEN
VERZOEK TOT SCHADEVERGOEDING IN HET KADER VAN DE WET VERPLICHTE GEESTELIJKE
GEZONDHEIDSZORG (WVGGZ) VAN:

A. (geboren op [...])
wonende te B
hierna te noemen: klaagster

tegen

GGZ Noord-Holland Noord
hierna te noemen: de instelling,

1 VERLOOP PROCEDURE

- Op [...] heeft klaagster een klachtenformulier ingediend. Hierin beklagt zij zich over (voor zover hier relevant) de vaststelling van wilsonbekwaamheid, de dwangmedicatie en de beperking van haar bewegingsvrijheid;
- De klachtencommissie heeft de klachtonderdelen 2, 3 en 4 gegrond verklaard. Deze beslissing is op schrift gesteld en op [...] verzonden naar (onder meer) klaagster en verweerders;
- Klaagster heeft daarop een verzoek tot schadevergoeding ingediend (ten laste van de zorgaanbieder), gedateerd [...];
- Namens de instelling is een reactie op dit schadevergoedingsverzoek ingediend, gedateerd [...].

2 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klaagster heeft overeenkomstig artikel 10:11, eerste lid, van de Wvggz een schriftelijk en gemotiveerd verzoek tot schadevergoeding bij de commissie ingediend. Zij stelt dat haar onrecht is aangedaan en dat zij daarvoor in financiële zin behoort te worden gecompenseerd. Als gevolg van het normovertredend handelen van de instelling heeft klaagster immateriële schade geleden; zij heeft gevoelens van onmacht en frustratie ervaren. De hele situatie heeft klaagster veel verdriet gedaan. Zij vond het verschrikkelijk dat haar autonomie en wil werden afgenomen en voelde zich onmachtig daar iets tegen te doen. De door klaagster geleden schade is door haar aan de hand van het forfaitair stelsel 2.0 begroot op een bedrag van € 1.600,-.

Van de zijde van de instelling is – kort gezegd – subsidiair naar voren gebracht dat de schade die klaagster stelt te hebben geleden ook aanwezig zou zijn geweest zonder de normschendingen. Deze ziet op het geheel; de betrokkenheid van de instelling, de opname op de kliniek en de (verplichte) zorg die klaagster heeft ontvangen. De gestelde schade ziet niet specifiek op de normschending, te weten de gegrond verklaarde klachtonderdelen. Daarom is er geen sprake van een causaal verband, zodat het verzoek tot vergoeding van de schade afgewezen dient te worden, aldus de instelling. Mocht de klachtencommissie van mening zijn dat er toch enige (gematigde) vorm van causaal verband tussen de normschending en de schade aanwezig is, dient te worden gekeken naar de

afzonderlijke normschendingen en de hoogte van de schade. Daarbij dient de commissie niet uit te gaan van het forfaitaire stelsel 2.0, omdat dit geen recht doet aan een individuele situatie en ook door de rechtspraak en de literatuur niet gevolgd wordt.

3 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

3.1. Vaststellen recht op schadevergoeding

In haar uitspraak van [...] heeft de klachtencommissie reeds inhoudelijk geoordeeld over de (on)gegrondverklaring van de klachtonderdelen die door klaagster zijn ingebracht. Daarom zal de klachtencommissie in deze uitspraak niet ingaan op dat wat door de instelling over de in haar ogen ontorechte grondverklaring van de klachtonderdelen 2, 3 en 4 onder primair naar voren is gebracht in haar reactie op het schadevergoedingsverzoek.

De klachtencommissie overweegt ten aanzien van het verzoek tot schadevergoeding als volgt.

De wetgever heeft, ter bescherming van de kwetsbare en afhankelijke (rechts)positie van cliënten, in de Wvvgz een laagdrempelige regeling opgenomen, waarop cliënten een beroep kunnen doen bij het indienen van een schadevergoedingsverzoek.

Hoewel de Wvvgz niet expliciet een causaal verband tussen de schending (inclusief vormfouten) en de geleden schade eist, is de klachtencommissie van oordeel dat, een causaal verband aanwezig dient te zijn, wanneer een verzoek tot schadevergoeding beoordeeld moet worden. Immers, de wet spreekt over een *schadevergoeding*. Wanneer een norm wordt overtreden, maar geen sprake is van schade kan van een schadevergoeding geen sprake zijn. Evenmin kan sprake zijn van een schadevergoeding wanneer wel sprake is van schade, maar geen norm wordt overtreden.

Er dient aldus sprake te zijn van schade én van de overtreding van een norm, waarbij de schade het gevolg is van de overtreding van de norm (de causaliteit).

Klaagster stelt schade te hebben geleden, in de vorm van gevoelens van onmacht, frustratie en verdriet. De instelling stelt dat klaagster deze gevoelens hoe dan ook zou hebben gehad en niet specifiek zien op de gegrond verklaarde klachtonderdelen.

Door de klachtencommissie is vastgesteld dat door de instelling een norm is overtreden. Tegen de wettelijke vereisten voor toepassing van gedwongen zorg in (artikel 8:9 Wvvgz en artikel 1:5 van de Wvvgz), heeft geen zorgvuldige beslissing ten aanzien van de wils(on)bekwaamheid van klaagster plaatsgevonden. Daardoor moet het ervoor worden gehouden dat klaagster wilsbekwaam was, en dientengevolge had haar verzet tegen antipsychotische medicatie gehonoreerd moeten worden (klachtonderdelen 2 en 3). Anders dan de instelling meent, gaat de klachtencommissie ervan uit dat de schade die klaagster stelt te hebben geleden ziet op alle gegrond verklaarde klachtonderdelen. Door klaagster is dat in de schriftelijke onderbouwing van haar verzoek gesteld. De instelling heeft dit niet dan wel onvoldoende weersproken. Deze gevoelens hadden niet, of in veel mindere mate hoeven optreden wanneer de vaststelling van de wils(on)bekwaamheid op zorgvuldige wijze had plaatsgevonden, aan de hand van daarvoor opgestelde richtlijnen. Juist in situaties als die waarin klaagster (ten gevolge van een crisismaatregel) is beland en waarin sterke gevoelens van onmacht, frustratie, gebrek aan autonomie worden ervaren, zijn transparantie en zorgvuldigheid van de kant van zorgverantwoordelijken uiterst belangrijk.

Nu het er door de onzorgvuldige vaststelling van de wils(on)bekwaamheid voor moet worden gehouden dat klaagster wilsbekwaam was, was sprake van wilsbekwaam verzet tegen dwangmedicatie. Ingevolge de Wvvgz dient dat gehonoreerd te worden. Klaagster heeft toch medicatie ingenomen en zij stelt hiervan schade te hebben geleden. Dat acht de klachtencommissie

niet ongebruikelijk en onredelijk, nu dit een inbreuk is op haar – bij wet beschermde – lichamelijke integriteit.

Tot slot is klaagster beperkt geweest in haar bewegingsvrijheid. Dit is een vorm van verplichte zorg op grond van artikel 9.9 juncto artikel 8:9 lid 2 van de Wvggz, waartegen geklaagd kan worden. Aldus kan – bij gegrondverklaring van de klacht – eveneens op grond van de Wvggz een schadevergoeding worden toegekend.

3.2. Vaststellen hoogte schadevergoeding

De klachtencommissie zal gezien het voorgaande de volgende schadevergoeding naar billijkheid vaststellen (artikel 10:11 lid 4 van de Wvggz).

Klaagster begroot haar schade op € 1.600,- op basis van het forfaitaire stelsel dat is ontwikkeld ter onderbouwing van Wvggz schadevergoedingsverzoeken.

De instelling verzet zich tegen de toepassing van dit forfaitaire stelsel.

De klachtencommissie overweegt hierover als volgt.

De klachtencommissie volgt, conform eerdere uitspraken van de commissie, voorsnog de open norm van artikel 10:11 lid 4 van de Wvggz en zal de schadevergoeding “naar billijkheid” vaststellen, zonder daarbij gebruik te maken van het forfaitaire stelsel waarop klaagster zich baseert. Kort gezegd, een forfaitair stelsel valt niet te rijmen met het vaststellen van schade in individuele gevallen, waarin maatwerk geleverd dient te worden.

Gezien de aard van de onjuiste toepassing van verplichte zorg kent de klachtencommissie klaagster een schadevergoeding van € 100,- toe, vanwege onzorgvuldige vaststelling van de wilsonbekwaamheid van klaagster.

Ten aanzien van de dwangmedicatie overweegt de klachtencommissie als volgt: anders dan klaagster stelt blijkt uit het EPD (tot [...]) en de aanvulling op het EPD zoals door de instelling als bijlage bij het verweerschrift is gevoegd, dat klaagster in de door haar in haar verzoek aangegeven periode eenmaal (op [...]) onvrijwillig medicatie heeft ingenomen. Van andere momenten waarop zij onvrijwillig anti-psychotische medicatie heeft ingenomen is niet gebleken. Immers, op de dagen nadien is weliswaar medicatie aangeboden, maar heeft klaagster deze of geweigerd of aangegeven deze niet te willen innemen. De instelling heeft het oordeel van de klachtencommissie over de ingediende klachten afgewacht.

Gelet hierop acht de klachtencommissie het billijk klaagster hiervoor een schadevergoeding toe te kennen van € 50,-.

De klachtencommissie acht ten slotte een schadevergoeding van € 125,- billijk voor de beperkingen in de bewegingsvrijheid van klaagster. Klaagster heeft van de opname op [...] tot en met de zitting op [...] bijna 3 weken zonder perspectief op bewegingsvrijheid binnen de afdeling verbleven. Naarmate een opname langer duurt, acht de klachtencommissie het gebrek aan perspectief en de onduidelijkheid over de voorwaarden waaronder zij enige vrijheden kan krijgen prangender. Dat maakt dat klaagster voor de eerste week na opname geen vergoeding wordt toegekend. Voor de tweede week acht de klachtencommissie een vergoeding van € 50,- billijk en voor de (korte) derde week een vergoeding van € 75,-, aldus in totaal een vergoeding van € 125,-.

Voor deze drie normschendingen wordt aldus in totaal een schadevergoeding toegekend van (€ 100,- + € 50,- + 125,-) € 275,-.

4 BESLISSING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

De klachtencommissie:

Kent klaagster een schadevergoeding toe van € 275,-.

Wijst af het meer of anders verzochte.

Bepaalt dat de instelling voornoemd bedrag binnen 6 (zes) weken na dagtekening van de uitspraak overmaakt op de bankrekening van klaagster.

Aldus gedaan op [...] verzonden op [...]

Vastgesteld door de volgende commissie:

mr. Ph. Burgers (voorzitter), mr. M. Broek (lid-jurist), drs. H. Oosting (lid-psychiater) (leden), bijgestaan door M. Amende (ambtelijk secretaris).

Namens deze;

Mr. Ph. Burgers
voorzitter

Beroep

De Wvggz geeft betrokkene (klager), diens vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene de mogelijkheid om binnen 6 weken na de EERDERE uitspraak van de commissie van [...] een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift in te dienen bij de rechter van rechtbank Noord-Holland, gelegen aan de Kruseman van Eltenweg 2, 1817 BC Alkmaar.

Deze uitspraak wordt toegezonden aan:

A., cliënt

C. Molenaar, pvp

D, advocaat

E., Geneesheer-directeur

GGZ Noord-Holland-Noord (de instelling/verweerder)

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.